

Arrest

**nr. 351 183 van 5 augustus 2026
in de zaak RvV X / II**

In zake: X

**Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat Matthieu LECOMPTE
Wolvenstraat 9/3
9090 MERELBEKE - MELLE**

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de minister van Asiel en Migratie

DE WND. VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 27 juli 2026 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Asiel en Migratie van 20 juli 2026 houdende het overdrachtsbesluit (bijlage 26quater).

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen over het taalgebruik, vervat in boek 3 van de wet betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: 'RvV-wet').

Gelet op artikel 2.28 van de RvV-wet, wordt het beroep behandeld in de urgente procedure.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 29 juli 2026, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 5 augustus 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken C. VERHAERT.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. LECOMPTE die verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat M. DUBOIS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Verzoeker dient op 16 januari 2026 een verzoek om internationale bescherming.

1.2. Op 22 januari 2026 wordt verzoeker gehoord in het kader van de toepassing van de Verordening nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: de Dublin III-Verordening).

1.3. Op 23 januari 2026 richten de Belgische overheden een terugnameverzoek aan de Kroatische overheden, die op 3 februari 2026 instemmen met het terugnameverzoek, op grond van artikel 18.(1) b van de Dublin III-Verordening.

1.4. Op 10 februari 2026 neemt de gemachtigde van de minister van Asiel en Migratie een besluit tot overdracht van verzoeker aan Kroatië. Bij arrest nr. 342 693 van 11 maart 2026 verwierp de Raad het beroep van verzoeker tegen dat besluit.

1.5. Verzoeker dient op 29 juni 2026 een volgend verzoek om internationale bescherming in.

1.6. Op 2 juli 2026 richt de verwerende partij een kennisgeving inzake terugname tot de Kroatische autoriteiten met toepassing van artikel 41 van de Verordening 2024/1351/EU van 14 mei 2024 betreffende asiel- en migratiebeheer (verder: de AMMR). De Kroatische autoriteiten bevestigden de ontvangst ervan op 10 juli 2026.

1.7. Verzoeker wordt gehoord op 7 juli 2026.

1.8. Op 20 juli 2026 neemt de verwerende partij een overdrachtsbesluit aan Kroatië, met toepassing van de artikelen 16(2), 36(1)b en 41 van de AMMR. Dit is de bestreden beslissing, die als volgt gemotiveerd is:

“België is niet verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming die aan Kroatië toekomt, met toepassing van artikel 51/5/2 van de wet van 15 december 1980 en van artikelen 16(2) en 36(1)b van Verordening (EU) 2024/1351 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024.

De heer A. S. (...), verder de betrokkene, die staatsburger van Afghanistan verklaart te zijn, vroeg op 16.01.2026 een eerste maal internationale bescherming in België. De vingerafdrukken van de betrokkene werden genomen en vergeleken met de gegevens die zijn opgeslagen in de Eurodac-gegevensbank. Dit leidde tot een treffer die aantoont dat de vingerafdrukken van de betrokkene op 31.12.2025 werden geregistreerd in Kroatië vanwege het indienen van een verzoek om internationale bescherming. Kroatië werd verzocht de betrokkene terug te nemen en op 03.02.2026 stemde het daarmee in. De betrokkene kreeg op 23.02.2026 kennis van een overdrachtsbesluit (bijlage 26quater) en van een beslissing tot vasthouding met toepassing van artikel 51/5, §4 van de wet van 15.12.1980. Hij werd op 17.03.2026 overgedragen aan de Kroatische instanties.

De betrokkene vroeg op 29.06.2026 opnieuw internationale bescherming. De vingerafdrukken van de betrokkene werden genomen en vergeleken met de gegevens die overeenkomstig artikel 15(1) van Verordening (EU) 2024/1358 zijn opgeslagen in de Eurodac-gegevensbank. Dit leidde tot bovenvermelde treffer met betrekking tot Kroatië en een die aantoont dat zijn vingerafdrukken werden genomen in België op 16.01.2026.

Artikel 16(2) van Verordening 2024/1351 stelt dat onverminderd de in deel IV van deze verordening vermelde regels, wanneer op basis van de in deze verordening genoemde criteria niet kan worden vastgesteld welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming, de eerste lidstaat waar het verzoek om internationale bescherming werd geregistreerd verantwoordelijk is voor de behandeling ervan.

Artikel 36(1)b van Verordening 2024/1351 bepaalt het volgende: “De uit hoofde van deze verordening verantwoordelijke lidstaat is verplicht [...] een verzoeker, een onderdaan van een derde land of een staatloze ten aanzien van wie die lidstaat uit hoofde van artikel 16, lid 1, van Verordening (EU) 2024/1358 werd aangewezen als de verantwoordelijke lidstaat, terug te nemen onder de in de artikelen 41 en 46 van deze verordening vastgelegde voorwaarden.”

Op 02.07.2026 werd overeenkomstig artikel 41 van Verordening 2024/1351 een kennisgeving inzake terugname gericht aan de Kroatische autoriteiten, betreffende een geval van terugname als bedoeld in artikel 36, lid 1, punt b), van Verordening (EU) 2024/1351, in samenhang met artikel 13 van Uitvoeringsverordening (EU) 2025/2055. Op 10.07.2026 bevestigden de Kroatische autoriteiten de ontvangst van de kennisgeving inzake terugname.

De betrokkene werd gehoord op 07.07.2026. Hij stelt dat hij gehuwd is en dat zijn echtgenote en hun 3 kinderen in Herat (Afghanistan) verblijven. Hij verklaart dat zijn moeder, zijn 3 broers en 2 zussen in België verblijven. Volgens zijn verklaringen verliet de betrokkene Kroatië een dag na zijn overdracht op 17.03.2026 en reisde hij via Slovenië naar Italië, waar hij ongeveer een maand verbleef. Daarna vervolgde hij via Zwitserland en Frankrijk zijn weg terug naar België. Hij verliet België sindsdien niet.

Verordening 2024/1351 is een onderdeel van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, dat is uitgedacht in een context waarin kan worden aangenomen dat alle staten, die aan dit stelsel deelnemen, de grondrechten eerbiedigen waaronder de rechten die de Conventie van Genève van 1951, het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) en Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU-Handvest) als grondslag hebben en dat er in dat opzicht wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten kan bestaan. Er moet dan ook worden aangenomen dat de lidstaten het beginsel van non-refoulement en de verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomen. Het is in deze context dat in Verordening 2024/1351 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming. Dit betekent dat een verzoeker niet vrij een lidstaat kan kiezen en de persoonlijke

appreciatie van een lidstaat of de enkele wens in een bepaalde lidstaat te kunnen blijven op zich geen grond zijn voor de toepassing van artikel 35(1) van Verordening (EU) 2024/1351.

Het Hof van Justitie van de Europese unie (hierna HvJ-EU) oordeelde in zijn uitspraak van 21.12.2011 in de gevoegde zaken C-411/10 en C-493/10 dat niet kan worden uitgesloten dat de werking van het asielstelsel in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt waardoor het risico bestaat dat verzoekers, na overdracht aan die lidstaat, in een situatie belanden die strijdig is met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Volgens het Hof volgt daaruit niet dat elke schending van een grondrecht door de verantwoordelijke lidstaat gevolgen heeft voor de verplichtingen van de andere lidstaten betreffende het naleven en toepassen van de toenmalige Verordening 343/2003. Het Hof oordeelde wel dat de andere lidstaten geen verzoekers mogen overdragen aan de verantwoordelijke lidstaat onder de bepalingen van Verordening 343/2003 indien zij niet onkundig kunnen zijn van het feit dat het bestaan van fundamentele tekortkomingen met betrekking tot procedures inzake asiel en internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen voor verzoekers ('systeemfouten') in die lidstaat aannemelijk maken dat de verzoeker door overdracht aan die lidstaat een risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Daarnaast stelde het HvJ-EU stelde in de zaak 'PPU C.K. v. Slovenië' (C-578/16, 16.02.2017) dat een verzoeker slechts kan worden overgedragen in het kader van de Dublinverordening in omstandigheden waarin het uitgesloten is dat die overdracht een reëel en bewezen risico op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van dat artikel van het EU-Handvest zelfs indien niet ernstig hoeft te worden gevreesd voor systeemfouten in de verantwoordelijke lidstaat. Verder benadrukken we dat het HvJ-EU stelde dat de hoge drempel van zwaarwegendheid inzake tekortkomingen is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, een bad nemen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid, of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Hof voegde toe dat deze drempel niet wordt bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (cfr. C-163/17, 'Jawo tegen Bondsrepubliek Duitsland', 19.03.2017, §92-93).

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna EHRM) oordeelde dat een verwijdering door een lidstaat aan een andere lidstaat een probleem betreffende artikel 3 van het EVRM kan inhouden indien er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat in de ontvangende lidstaat een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). Volgens vaste rechtspraak van het EHRM inzake artikel 3 van het EVRM dienen de gevreesde slechte behandelingen en omstandigheden in de verantwoordelijke lidstaat een minimumniveau aan hardheid en ernst te vertonen om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen. De beoordeling van dat minimumniveau aan hardheid en ernst is relatief en afhankelijk van alle omstandigheden die eigen zijn aan de situatie van de over te dragen persoon (cfr. 'MSS vs. België en Griekenland', 21.01.2011, § 219).

Kroatië is partij is bij het Verdrag van Genève wat betreft de status van vluchtelingen van 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 1967 en bij het EVRM. Er kan derhalve van worden uitgegaan dat de Kroatische instanties zich houden aan hun internationale verplichtingen. Het komt aan de betrokkene toe aannemelijk te maken dat hij door een overdracht aan Kroatië een reëel risico zou lopen op een schending van zijn grondrechten wat neerkomt op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest.

De betrokkene stelt dat hij besloot opnieuw internationale bescherming te vragen in België omdat zijn familie in België woont, zijn moeder en een van zijn broers ziek zijn en hij bij zijn familie wil blijven. Hij uit verzet tegen een overdracht aan Kroatië omdat hij mentale problemen kent en deze zullen verminderen als hij bij zijn familie kan blijven. De betrokkene woont bij zijn familie in Luik en stelt dat ze hem financieel ondersteunt. Volgens de betrokkene zullen zijn mentale problemen verminderen als hij bij zijn moeder, broers en zussen in België zou kunnen blijven. Dokters zouden hem hebben aangeraden om bij zijn familie te blijven en niet alleen te zijn want anders zou de kans op zelfmoord groter worden (vraag 39 van verhoor dd. 07.07.2026).

Het EHRM oordeelde in verscheidene arresten dat voor het aannemen van een gezinsleven in de zin van artikel 8 van het EVRM tussen ouders en meerderjarige kinderen, tussen volwassen broers en zussen of tussen andere familieleden het aantonen van het bestaan van bijkomende elementen van afhankelijkheid ("additional elements of dependence") vereist is (cfr. arrest Khan tegen het Verenigd Koninkrijk 47486/06 d.d. 12.01.2010, §32 en arrest F.N. tegen het Verenigd Koninkrijk, 3202/09 d.d. 17.09.2013, § 36 : "The Court has previously held that there will be no family life, within the meaning of Article 8, between parents and adult children or between adult siblings unless they can demonstrate additional elements of dependence (Slivenko v. Latvia [GC], no. 48321/99, § 97, ECHR 2003 X; Kwakye-Nti and Dufie v. the Netherlands (dec.), no. 31519/96, 7 November 2000), and similar considerations apply to other familial relations such as that between aunt and niece"). Gelet hierop zijn we van oordeel dat de loutere aanwezigheid van familieleden op

zich niet noopt tot de toepassing van artikel 35(1), de soevereiniteitsclausule van Verordening 2024/1351 en enkel dwingende redenen een toepassing van de soevereiniteitsclausule rechtvaardigen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer er sprake is van een medische of psychische problematiek en de betrokkene zonder de bijstand van dat welbepaalde familielid niet kan functioneren. Bovenvermelde rechtspraak vindt een vertaling in artikel 34(1) van Verordening 2024/1351 dat stelt dat de lidstaten zorgen dat een verzoeker kan blijven bij zijn kind, broer of zus of ouder indien wegens een zwangerschap, het hebben van een pasgeboren kind, een ernstige geestelijke of lichamelijke aandoening, een zware handicap, een ernstig psychisch trauma of hoge leeftijd de verzoeker afhankelijk is van de hulp van dat kind, die broer, zus of ouder of indien dat kind, die broer, zus of ouder afhankelijk is van de verzoeker. Artikel 34(1) stelt wel dat dat kind, die broer, zus of ouder wettelijk in die lidstaat moeten verblijven, de familiebanden bestonden voordat de verzoeker op het grondgebied van de lidstaten aankwam, het kind, de broer of zus of ouder in staat is voor de afhankelijke persoon te zorgen en de betrokkenen schriftelijk hebben verklaard dat zij dat wensen.

De betrokkene legt een verband tussen zijn mentale problemen en de onzekerheid of hij bij zijn familie kan blijven. Verder verklaart hij dat zijn moeder en een van zijn broers ziek zijn en suggereert hij een mogelijke afhankelijkheid. We benadrukken dat de betrokkene geen objectieve elementen zoals bijvoorbeeld medische attesten aanvoert ter beoordeling van een verklaarde situatie van afhankelijkheid. Op grond van de verklaringen van de betrokkene en de elementen van het dossier niet kan worden besloten dat er vanwege een in artikel 34(1) vermelde reden daadwerkelijk een relatie van afhankelijkheid in de zin van datzelfde artikel bestaat tussen de betrokkene en zijn moeder of tussen de betrokkene en een van zijn broers of zussen of dat dwingende redenen van afhankelijkheid in dit geval nopen tot de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening 2024/1351.

Kroatië bevestigde onze kennisgeving dd. 02.07.2026. In geval het in Kroatië ingediende verzoek om internationale bescherming nog niet het voorwerp was van een finale beslissing zullen de Kroatische instanties na overdracht van de betrokkene het onderzoek van dit verzoek kunnen hervatten en dit in de fase waarin het zich bevond bij het vertrek van de betrokkene uit Kroatië. In geval het verzoek het voorwerp was van een finale afwijzing zal de betrokkene de mogelijkheid worden geboden een volgend verzoek om internationale bescherming in te dienen. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat dit niet mogelijk zou zijn en dat dat verzoek niet op eenzelfde wijze zal worden behandeld en worden beoordeeld als volgende verzoeken van personen, die Kroatië niet verlieten.

Een bron betreffende internationale bescherming in Kroatië is het rapport van het onder meer mede door de 'European Council on Refugees and Exiles' (ECRE) gecoördineerde project 'Asylum Information Database' over Kroatië (Lana Tuckoric, 'Asylum Information Database –Country Report : Croatia – 2024 update', laatste update op 01.05.2026, <https://asylumineurope.org/reports/country/croatia/>, hierna AIDA-rapport, een kopie van dit rapport wordt toegevoegd aan het administratief dossier van de betrokkene). Internationale bescherming valt in Kroatië onder de verantwoordelijkheid van het Directoraat Immigratie, Burgerschap en Administratieve Zaken, waarbinnen de afdeling 'Vreemdelingen en Internationale Bescherming' is onderverdeeld in een dienst 'Internationale Bescherming' en een dienst voor opvang en huisvesting van verzoekers om internationale bescherming (pagina 25). Het wettelijk kader inzake internationale bescherming is de 'Wet inzake internationale en tijdelijke bescherming' ('Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti'). De procedure tot het bekomen van internationale bescherming begint vanaf het formele indienen ('lodging') van het verzoek om internationale bescherming. Voorafgaand aan deze fase moet een vreemdeling het voornemen kenbaar maken om internationale bescherming aan te vragen ('making') bij de door de wet vastgestelde instanties (grensposten, politie). Onmiddellijk daarna worden vingerafdrukken en foto's genomen, wordt de identiteit vastgesteld, wordt de reisroute vanaf het land van herkomst gevraagd en wordt nagegaan of sprake is van persoonlijke omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van bijzondere noden en specifieke opvang (pagina 25). De instantie bij wie het voornemen werd geuit, registreert de verzoeker, levert een bewijs van registratie af en bepaalt de termijn waarbinnen de verzoeker zich dient aan te melden bij het opvangcentrum voor verzoekers om internationale bescherming voor het formele indienen van het verzoek (pagina 42). Verzoekers moeten dit doen binnen de kortst mogelijke tijd en uiterlijk binnen 15 dagen na de registratie door de instantie, waar het voornemen werd kenbaar gemaakt (pagina 26). Het aantal verzoeken om internationale bescherming daalde aanzienlijk in 2024. Terwijl in 2023 68.114 personen de wens uitdrukten internationale bescherming te vragen waren dat er in 2024 26.776 (pagina 18). Het overgrote deel, 25.739, deed dat aan de grens en bij de politie. Van het aantal personen, dat de wens uitte internationale bescherming te vragen, ging volgens het rapport slechts een beperkt aantal over tot het formele indienen van een verzoek om internationale bescherming ('lodging'), namelijk 1491 (pagina 18). In 2024 werd de procedure van 15.338 verzoeken om internationale bescherming opgeschort, wat in overeenstemming is met de trend van de voorbije jaren (pagina 18).

In 2024 werden 1698 verzoekers aan Kroatië overgedragen wat een aanzienlijke stijging is ten opzichte van 2023 toen 897 overdrachten plaatsvonden (pagina's 18 en 60). Het rapport stelt dat verzoekers die in het kader van de Dublinverordening aan Kroatië worden overgedragen in principe geen problemen ondervinden om toegang te verkrijgen tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming ('Applicants who are returned from other Member States in principle do not face any obstacles in accessing the procedure for granting international protection in Croatia', pagina 60).

Wat betreft de praktische kant van overdrachten verwijst het AIDA-rapport naar een bron uit 2016 (ECRE, 'Balkan route reversed', december 2016) en naar het informatieblad ('factsheet') 'Information on procedural elements and rights of applicants subject to a Dublin transfer to Croatia' dat door de Kroatische autoriteiten op 20.04.2023 werd opgesteld (AIDA-rapport, pagina's 60 en 61). Dit informatieblad kwam op Europees niveau tot stand in het kader van de 'Roadmap for improving the implementation of transfers under the Dublin III Regulation', die op 29.11.2022 in het 'Strategisch Comité immigratie, grenzen en asiel (SCIFA)' van de Raad van de Europese Unie werd bekrachtigd. De reikwijdte van het document beperkt zich tot de regelgeving en voorwaarden die van toepassing zijn voor verzoekers om internationale bescherming en andere personen die in het kader van de Dublinverordening aan een andere lidstaat worden overgedragen. Het informatieblad is te vinden op <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/dublin-procedure#section178-4> en een kopie ervan wordt toegevoegd aan het administratief dossier. In het informatieblad lezen we dat verzoekers, die aan Kroatië worden overgedragen en die aangeven internationale bescherming te willen verkrijgen, in bezit worden gesteld van een bewijs van registratie en vervolgens met behulp van een tolk en met een infoblad worden meegedeeld binnen welke termijn en in welk opvangcentrum ze zich dienen aan te bieden ('After expressing the intention to apply for International protection to competent authority (at border crossing, police administration, police station or a reception centre for foreigners), applicant will receive the Certificate of the registration. With certificate applicant will receive the official note with explicit deadline in which he/she must report to Reception centre for applicants for International protection. This information is communicated both orally with the interpreter and in a writing in Croatian language with written address of the reception centre and a written deadline in which he/she must report to the reception centre', pagina 2). Volgens het informatieblad kunnen al deze formaliteiten in praktijk in een dag worden voltrokken ('However, in practice, it is usually done immediately upon arrival and on the same day', pagina 2). Het informatieblad meldt verder dat in de meeste gevallen en afhankelijk van de individuele omstandigheden politieagenten de verzoeker begeleiden naar het opvangcentrum ('In most cases, depending on the individual circumstances, the police officers will escort the applicant to the reception centre', pagina 2). Het opvangcentrum van Zagreb ligt op een tiental kilometer van de internationale luchthaven van Zagreb.

Het AIDA-rapport verwijst verder naar informatie van de Kroatische middenveldorganisatie 'Centre for Peace Studies (Centar za mirovne studije)', die stelt dat in de eerste helft van 2024 verzoekers die via de luchthaven van Zagreb werden overgedragen, meestal werden geregistreerd als verzoekers om internationale bescherming en vervolgens zelf hun vervoer naar het opvangcentrum in Zagreb dienden te regelen. Kwetsbare groepen, waaronder gezinnen met jonge kinderen, werden volgens de organisatie gebracht naar het opvangcentrum in Kutina, dat ook is gericht op de opvang van gezinnen en kwetsbare groepen (pagina 61). Nog volgens het 'Centre for Peace Studies' zou de situatie in de tweede helft van 2024 in slechte zin zijn veranderd. Overgedragen verzoekers, waaronder ook gezinnen met jonge kinderen, zouden sindsdien enkel nog in bezit zijn gesteld van het adres van het opvangcentrum en vervolgens zijn opgedragen de luchthaven te verlaten.

Het AIDA-rapport verwijst verder naar een recent rapport van de Zwitserse ngo 'Swiss Refugee Council' ('Reception conditions in Croatia: Report on the situation of asylum applicants and beneficiaries of international protection in Croatia', februari 2025). Dit rapport meldt dat het Kroatische Rode Kruis door het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt geïnformeerd over het aantal aangekondigde overdrachten en nadien aanvullende informatie ontvangt over het aantal personen, dat daadwerkelijk wordt verwacht. Na overdracht gaat de politie na of de overgedragen persoon reeds internationale bescherming vroeg in Kroatië. Is dat niet het geval dan wordt de overgedragen persoon geregistreerd op de luchthaven. Volgens informatie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan 'Swiss Refugee Council' hangt het vervoer naar het opvangcentrum af van de capaciteit: sommige overgedragen personen worden overgebracht door de grenspolitie, andere reizen zelfstandig en in bepaalde gevallen halen medewerkers van het opvangcentrum de overgedragen personen op aan de luchthaven (pagina's 61 en 62).

Gelet op het voorgaande besluiten we dat verzoekers, die aan Kroatië worden overgedragen worden onthaald en geïnformeerd en in het algemeen onbelemmerd toegang krijgen tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming. Dat in rapporten gewag wordt gemaakt van occasionele problemen is onvoldoende om tot het besluit te komen dat op dit vlak sprake is van structurele tekortkomingen.

Verzoekers om internationale bescherming hebben recht op materiële opvang vanaf de dag waarop zij hun voornemen om internationale bescherming aan te vragen kenbaar maken totdat de beslissing inzake hun verzoek uitvoerbaar is geworden op voorwaarde dat zij niet over een toereikende levensstandaard beschikken (pagina 96). Materiële opvang omvat huisvesting, voedsel en kleding, vergoeding van de kosten van openbaar vervoer in het kader van de procedure voor het verlenen van internationale bescherming en een financiële toelage (pagina 97).

Kroatië heeft 2 opvangfaciliteiten voor verzoekers om internationale bescherming, een in Zagreb ('Hotel Porin') en een in Kutina, 80 kilometer ten zuiden van Zagreb (pagina 94). Beide opvangcentra worden beheerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en hebben samen een capaciteit van 900 plaatsen (pagina 100). Het opvangcentrum van Kutina is voornamelijk gericht op de opvang van verzoekers met een kwetsbaar profiel (pagina 100). Het opvangcentrum van Zagreb werd in 2019 gerenoveerd, dat van Kutina in 2022 (pagina's 99 en 100). Deze renovaties hebben volgens het AIDA-rapport geleid tot betere

omstandigheden wat betreft huisvesting en verblijf ('The implementation of the project improved the conditions of accommodation and stay of applicants in the Reception Centre, as well as the working conditions of officials and other personnel', pagina 100). De Directie 'Europese Zaken, Internationale Betrekkingen en Fondsen van de Europese Unie' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken nam in 2023 2 besluiten over de toewijzing van extra financiële middelen voor de uitvoering van een project voor het handhaven van een adequaat niveau van huisvesting in de opvangcentra. In 2024 werd een besluit genomen over de rechtstreekse toewijzing van financiële middelen voor de uitvoering van het project 'Ondersteuning van de opvang-, huisvestings- en veiligheidsomstandigheden van personen die om internationale bescherming verzoeken – Dienstverlening en Veiligheid (SAS)' in het kader van het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie ('Asylum, Migration and Integration Fund' of AMIF is een financieel instrument van de Europese Commissie en is gericht op een efficiënter beheer van migratiestromen en de versterking en ontwikkeling van een gemeenschappelijke aanpak van asiel, migratie en integratie). Dit project heeft tot doel de kosten te financieren van de opvang en huisvesting van verzoekers om internationale bescherming, alsook het onderhoud en de reparatie van de infrastructuur van de opvangcentra. Bovendien werd in 2024 ook een besluit genomen over de rechtstreekse toewijzing van financiële middelen voor de uitvoering van het project 'Verstrekken van maaltijden aan asielzoekers die in opvangcentra worden gehuisvest', met als doel de opvang- en huisvestingsomstandigheden van verzoekers te verbeteren (AIDA-rapport, pagina 101).

Verzoekers delen leefruimtes in de opvangcentra. In Kutina delen gezinnen een kamer, alleenstaande kinderen en alleenstaande vrouwen verblijven apart in kamers. In het opvangcentrum in Zagreb delen maximaal 4 personen een kamer. Gezinnen worden in dezelfde kamer ondergebracht, maar in Zagreb kunnen gezinnen met meer dan 5 leden indien mogelijk 2 kamers ter beschikking krijgen (AIDA, pagina 104). Het Kroatische Rode Kruis voorzag in 2024 bijstand in beide opvangcentra waaronder psychosociale en praktische ondersteuning van verzoekers, identificatie van kwetsbare groepen en planning van op hun behoeften afgestemde interventies, dienst voor het opsporen en herstellen van familiebanden, deelname aan de organisatie van het dagelijks leven in de centra, hulp bij de toegang tot gezondheidsdiensten, organisatie van sociale, educatieve en sportieve activiteiten, toegang tot een sportzaal, workshops Kroatische taal, toegang tot de bibliotheek, activiteiten in de muziekkamer, workshops voor intercultureel leren en bewustmaking van hygiëne en gezondheidsbevordering, betrokkenheid van verzoekers bij lokale gemeenschapsprogramma's en -activiteiten en van lokale vrijwilligers bij activiteiten met asielzoekers om een betere socialisatie, integratie en preventie van conflictsituaties, discriminatie en xenofobie te bevorderen (AIDA, pagina 105).

Het AIDA-rapport stelt dat volgens informatie van het Kroatische Rode Kruis in 2024 16.349 verzoekers in beide centra verbleven (pagina 100). Volgens informatie van het Kroatische Rode Kruis verbleef in 2024 een groot aantal verzoekers om internationale bescherming slechts enkele dagen in de opvangcentra, terwijl sommigen zelfs minder dan 24 uur bleven (AIDA-rapport, pagina 109).

Het AIDA-rapport meldt dat de opvangcapaciteit in 2024 door het lagere aantal verzoeken minder onder druk stond dan in 2023, maar dat klachten over de leefomstandigheden ook in 2024 bleven aanhouden ('Although in 2024, due to the smaller number of applicants, the reception capacities were not as burdened as they had been the year before, complaints about accommodation conditions continued in 2024', pagina 102). Volgens het rapport ging het voornamelijk om klachten over onvoldoende hygiëne en slechte leefomstandigheden, aanwezigheid van ongedierte, een gebrekkige of ontoereikende verdeling van basisartikelen voor hygiëne, van kleding, schoeisel en beddengoed, alsook over een gebrek aan informatie over beschikbare diensten (pagina 102). Hoewel niet kan worden ontkend dat de Kroatische instanties, net als instanties in andere lidstaten, worden geconfronteerd met uitdagingen op het vlak van opvang wensen we te benadrukken dat op dat vlak maatregelen worden genomen en niet kan worden gesteld dat de bevoegde instanties in het algemeen in gebreke blijven wat betreft het bieden van opvang. Gelet hierop zijn we van oordeel dat de Kroatische structuren voor opvang van verzoekers om internationale bescherming niet worden gekenmerkt door systeemfouten in de zin van artikel 3(2) van de Dublinverordening en dat verzoekers, die in het kader van de Dublinverordening aan Kroatië worden overgedragen, niet in een situatie dreigen terecht te komen die strijdig is met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Het AIDA-rapport meldt dat verzoekers in Kroatië conform de 'Wet inzake internationale en tijdelijke bescherming' tijdens de eerste bestuurlijke fase recht hebben op kosteloze rechtsbijstand ('The LITP ('Law on International and Temporary Protection') provides for the possibility of legal information and counselling at first instance procedure before the Ministry of Interior', pagina 52). In september 2021 publiceerde het Ministerie van Binnenlandse Zaken een openbare aanbesteding voor het verstrekken van rechtsbijstand aan verzoekers om internationale bescherming. Het 'Croatian Law Centre', een onafhankelijke maatschappelijke middenveldorganisatie, werd aangewezen als verantwoordelijke voor het bieden van rechtsbijstand tot eind 2022 (pagina 52). In 2023 en 2024 boden organisaties waaronder 'Croatian Law Centre', 'Centre for Peace Studies' en 'Jesuit Refugee Service' rechtsbijstand aan verzoekers om internationale bescherming (pagina 53). In februari 2025 volgde een nieuwe openbare aanbesteding voor het verstrekken van rechtsbijstand.

Beslissingen zijn vatbaar voor een beroep bij de Administratieve Rechtbank (pagina 49). Volgens het rapport blijkt uit de ervaringen van het 'Croatian Law Centre' dat er geen informatie is die erop wijst dat verzoekers in praktijk belemmeringen ondervinden bij het aanvechten van een beslissing, ofschoon er wel problemen kunnen zijn wat betreft rechtsbijstand ('In the Croatian Law Centre's experience, there is no information

specifying that applicants face obstacles in challenging a decision in practice, although some issues arise with regard to legal assistance', pagina 49). Enkele pagina's verder in het rapport wordt gesteld dat er geen belemmeringen zijn wat betreft toegang tot advocaten, aangezien verzoekers om internationale bescherming worden geïnformeerd over hun recht op kosteloze rechtsbijstand. Verzoekers krijgen bij de kennisgeving van een beslissing een lijst met aanbieders van gratis rechtsbijstand waaruit zij een advocaat kunnen kiezen, die vervolgens door de bevoegde medewerkers van het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt ingelicht ('In practice there are no obstacles to accessing attorneys, as applicants are informed about their right to free legal assistance. In practice when a decision is delivered to applicants, they are also given the list of providers of free legal aid from which they can choose an attorney or lawyer from NGOs, who are then notified by the competent employee of the Ministry of Interior. Further communication takes place between the attorney and the applicant', pagina 53).

Het AIDA-rapport stelt dat in de praktijk de meeste verzoekers worden geïnterviewd. Volgens de 'Wet inzake internationale en tijdelijke bescherming' is de aanwezigheid van een tolk tijdens het persoonlijke interview vereist indien de verzoeker de taal waarin de procedure wordt gevoerd niet begrijpt. Er wordt een tolk ter beschikking gesteld voor de taal die de verzoekers redelijkerwijs kan worden geacht te begrijpen en waarin de verzoeker kan communiceren. In de praktijk betekent dit dat in alle gevallen een tolk aanwezig is op uitzondering van die waarin de verzoeker Kroatisch begrijpt en spreekt (pagina 47).

Volgens het 'Croatian Law Centre' bestaat er geen specifieke gedragscode voor tolken in het kader van de procedure om internationale bescherming en werden evenmin normen vastgesteld met betrekking tot de kwalificaties van tolken in de procedure om internationale bescherming. De 'Wet inzake internationale en tijdelijke bescherming' legt wel een aantal voorwaarden op waaraan moet worden voldaan alvorens een tolk kan werken voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Zo moet de tolk een goede kennis hebben van de Kroatische taal in woord en geschrift, moet worden vastgesteld dat hij of zij een goede kennis heeft van de taal waarvoor hij of zij wordt geëngageerd en moet worden vastgesteld dat er geen omstandigheden zijn die een belemmering kunnen vormen voor een dienstverband bij de overheid en dat er geen veiligheidsbelemmeringen zijn (pagina 47). Volgens het AIDA-rapport verzoekt het ministerie van Binnenlandse Zaken een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte om bijstand indien het om bepaalde redenen niet mogelijk is om een tolk voor een bepaalde taal ter beschikking te stellen (pagina 47). Het AIDA-rapport stelt dat tolken niet worden opgeleid, doorgaans niet erkend zijn en soms niet vloeiend Kroatisch spreken (pagina 47). Wat betreft deze opmerkingen beklamenten we dat het AIDA-rapport tevens meldt dat in het kader van fondsen, verstrekt via AMIF, in 2020 werd besloten tot de financiering van een project voor de uitbreiding van het netwerk van tolken. Nog volgens het rapport erkent het Ministerie voor Binnenlandse Zaken dat een gebrek aan tolken voor bepaalde talen een voortdurende uitdaging is, maar dat in het kader van het bovenvermelde project de nodige maatregelen worden genomen om deze situatie te verbeteren (pagina's 47 en 48).

Hieromtrent willen we verder opmerken dat artikel 15 van Richtlijn 2013/32/EU bepaalt dat de lidstaten de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat een persoonlijk onderhoud plaatsvindt in zodanige omstandigheden dat een verzoeker de gronden voor zijn verzoek uitvoerig uiteen kan zetten. Met het oog hierop dienen de lidstaten een tolk te kiezen die in staat is de communicatie tussen de verzoeker en de persoon die het persoonlijke onderhoud afneemt goed te doen verlopen. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de taal waaraan de verzoeker de voorkeur geeft tenzij er een andere taal kan worden gebruikt die hij begrijpt en waarin hij helder kan communiceren. Gelet hierop impliceert het enkele feit dat een interview niet in de moedertaal van de verzoeker verliep, maar in een taal die de verzoeker begrijpt en waarbij hij/zij aangeeft helder te kunnen communiceren in deze taal, op zich geen inbreuk betekent op de rechten van de verzoeker. Tijdens het interview wordt een verslag opgesteld en zodra het interview is afgerond vertaalt de tolk het verslag voor de verzoeker, die correcties of opmerkingen kan aanbrengen en indien nodig informatie kan toevoegen (AIDA-rapport, pagina 48). In de praktijk wordt de kwaliteit van het verslag volgens het AIDA-rapport over het algemeen niet als problematisch beschouwd, hoewel er in het verleden gevallen waren waarin het door de verzoekers als onvoldoende werd beschouwd. Het AIDA-rapport haalt aan dat in het rapport van 2023 van de Ombudsvrouw gewag werd gemaakt van klachten van advocaten en maatschappelijke organisaties wat betreft de kwaliteit van het verslag van het interview. Verklaringen zouden zijn samengevat waarbij belangrijke details verloren gingen (pagina 48). Het rapport verstrekt geen info hieromtrent wat betreft het jaar 2024 en we benadrukken dat het AIDA-rapport stelt dat de kwaliteit van de verslaggeving over het algemeen niet problematisch is. Het loutere feit dat klachten werden ontvangen betekent niet dat de Kroatische instanties op dit vlak structureel tekort schieten en sprake is van een systeemfout in de procedure tot het bekomen van internationale bescherming.

Het AIDA-rapport meldt dat het aantal klachten bij de Ombudsvrouw betreffende 'pushbacks' in 2024 daalde, maar dat niettemin verschillende organisaties zoals 'No Name Kitchen', 'Save the Children', de Deense Vluchtelingenraad (DRC), het 'Border Violence Monitoring Network (BVMN)' en het Centre for Peace Studies (CPS) melding bleven maken van 'pushbacks' (pagina 17). Het 'Centre for Peace Studies' volgde de situatie aan de grenzen de voorbije 2 jaar nauwgezet op en constateerde dat 'pushbacks' niet enkel in de grensgebieden plaatsvonden, maar ook vanaf locaties die tot 30 minuten rijden van de grens liggen, wat volgens de organisatie erop wijst dat 'pushbacks' steeds vaker plaatsvinden vanuit dieper gelegen gebieden op Kroatisch grondgebied (pagina 30). Er werden gevallen gemeld van gedwongen verwijdering van kleding,

verbaal en fysiek geweld en van inbeslagname van persoonlijke bezittingen. We merken op dat de betrokkene zal worden overgedragen via de luchthaven van Zagreb. De betrokkene bevindt zich heden in een situatie die helemaal anders is dan de situatie van vreemdelingen die voorwerp zijn van 'pushbacks' en van teruggedrijving namelijk die van een verzoeker die onder de bepalingen van Verordening 2024/1351 aan Kroatië zal worden overgedragen nadat de Kroatische instanties daartoe hun akkoord verleenden. De betrokkene zal naar Kroatië terugkeren in de hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en aanspraak kunnen maken op de aan die hoedanigheid verbonden rechten. Hoewel niet kan worden ontkend dat 'pushbacks' en in bepaalde gevallen zorgwekkende situaties aan de grenzen werden en worden gerapporteerd betekent dit niet dat de Kroatische procedure tot het bekomen van internationale bescherming en de structuren betreffende opvang van en bijstand aan verzoekers om internationale bescherming worden gekenmerkt door omstandigheden die leiden tot het besluit dat een overdracht aan Kroatië een reëel risico inhoudt op een schending van de grondrechten van de verzoeker wat neerkomt op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest.

Statushouders hebben in Kroatië toegang tot arbeid. Het AIDA-rapport meldt dat hoewel sprake is van drempels zoals een taalbarrière veel begunstigten van internationale bescherming in praktijk werken ('The main obstacle to access the labour market remain the language barrier and the lack of language courses, which is a precondition for successful integration. However, in practice many beneficiaries are working', pagina 173).

Net als in andere lidstaten kunnen begunstigten van internationale bescherming in Kroatië worden geconfronteerd met drempels wat betreft het vinden van huisvesting. Begunstigten van internationale bescherming kunnen indien zij niet over de financiële middelen of eigendommen beschikken om in hun eigen onderhoud te voorzien een recht op huisvesting inroepen en dit gedurende maximaal 2 jaar vanaf de datum van de beslissing tot toekenning van internationale bescherming. De procedure voor de erkenning van dat recht op huisvesting kan worden ingeleid door het indienen van een verzoek bij het daartoe bevoegde regionale kantoor, te weten het regionale kantoor in de plaats van de vaste verblijfplaats van de begunstigde (AIDA-rapport, pagina 172). Indien dat recht op huisvesting wordt toegekend verstrekken de bevoegde instanties voor huisvesting in woningen die eigendom zijn van de overheid of waarover de bevoegde diensten beschikken op grond van huurovereenkomsten die met derden zijn gesloten (AIDA-rapport, pagina 173).

De 'Wet inzake internationale en tijdelijke bescherming' bepaalt dat verzoekers om internationale bescherming aanspraak kunnen maken op spoedeisende medische hulp en essentiële behandelingen van ziekten en ernstige psychische stoornissen. Verzoekers die speciale opvang en/of procedurele waarborgen nodig hebben zoals slachtoffers van foltering, verkrachting of andere ernstige vormen van psychisch, fysiek of seksueel geweld, krijgen gezondheidszorg die is afgestemd op hun specifieke toestand (AIDA-rapport, pagina's 113 en 114). Het AIDA-rapport meldt dat medische zorg beschikbaar is in de opvangcentra in Zagreb en Kutina. Daarnaast worden verzoekers indien nodig doorverwezen naar ziekenhuizen in de buurt. Vaccinaties worden uitgevoerd door artsen in gezondheidscentra of door specialisten op het gebied van schoolgeneeskunde (pagina 114). In april 2024 besloot het Ministerie van Binnenlandse Zaken tot de financiering van het project "6P – Ondersteuning bij de verstrekking van gezondheidszorg aan verzoekers om internationale bescherming" in het kader van het AMIF. Het doel van dit project is het veiligstellen van de gezondheid van verzoekers om internationale bescherming en toegang tot eerstelijnsgezondheidszorg te waarborgen (pagina 114). In 2024 verstrekten de Belgische afdeling van de ngo 'Médecins du Monde ASBL - Dokters van de Wereld VZW' multidisciplinaire en taalkundig aangepaste zorg in de opvangcentra van Zagreb en Kutina (pagina 114). Psychologen van 'Médecins du Monde ASBL - Dokters van de Wereld VZW' waren in 2024 elke werkdag beschikbaar in het opvangcentrum van Zagreb voor eerste psychologische onderzoeken en individuele begeleiding alsook voor crisisinterventies indien nodig (pagina 117). Volgens het AIDA-rapport leidde de toename van het aantal nieuwwaangekomen verzoekers om internationale bescherming de voorbije 3 jaar, in combinatie met een hoge 'transitgraad' en een stijging van het aantal binnenkomende overdrachten in het kader van de Dublinverordening tot een aanzienlijke toename van het aantal medische consulten en de daarbij horende extra administratieve taken (pagina 116). Het AIDA-rapport stelt dat ofschoon toegang tot gezondheidszorg door de wet is gewaarborgd, verzoekers om internationale bescherming in praktijk in beperkte mate toegang hebben tot die zorg (pagina 114). Dit lijkt ons inzien moeilijk te rijmen met de melding dat gezondheidszorg beschikbaar is in de opvangcentra, verzoekers indien nodig worden doorverwezen en ngo's bijkomende zorgen bieden. Hoewel uit het AIDA-rapport blijkt dat er factoren zijn die een vlotte en adequate toegang tot gezondheidszorg kunnen belemmeren toont het rapport geenszins aan dat verzoekers om internationale geen enkele hulp of medische bijstand krijgen en kan geenszins worden geconcludeerd dat de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming in Kroatië dermate problematisch is dat een overdracht aan deze lidstaat een risico met zich mee zou kunnen brengen op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Europese Unie. Gelet op het voorgaande zijn we van oordeel dat niet aannemelijk werd gemaakt dat de betrokkene in zijn hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming in Kroatië niet de nodige zorgen zal kunnen verkrijgen.

De betrokkene werd gehoord op 07.07.2026 en verklaarde toen mentale problemen te kennen. Volgens zijn verklaringen zeiden dokters hem dat hij niet alleen kan blijven vanwege kans op zelfmoord. De betrokkene legde tot heden geen attesten of andere elementen met betrekking tot zijn gezondheid voor. In het

administratief dossier van de betrokkene vinden we een attest, dat op 07.07.2026 werd opgemaakt te Merksplas en dat stelt dat de betrokkene geschikt is om in het gesloten centrum te verblijven ('fit to stay'). Het HvJ-EU stelde in het arrest in de zaak 'PPU C.K. v. Slovenië' (C-578-16, 16.02.2017) dat niet kan worden uitgesloten dat de overdracht van een verzoeker met een bijzonder slechte gezondheidstoestand voor de betrokkene een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden, ongeacht de kwaliteit van de opvang en de zorg die aanwezig zijn in de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van zijn verzoek. We benadrukken dat dit arrest ook duidelijk vermeldt dat sprake moet zijn van een reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand van de betrokken verzoeker bij overdracht en dat de autoriteiten van de betrokken lidstaat moeten nagaan of de gezondheidstoestand van de betrokken persoon passend en voldoende kan worden beschermd door het treffen van voorzorgsmaatregelen, zoals voorzien in de vroegere Dublinverordening en heden ook in Verordening 2024/1351. Uit het arrest in de zaak 'PPU C.K. v. Slovenië' volgt dat het ook aan de betrokkene is om aan de hand van objectieve elementen zoals medische stukken aan te tonen dat een overdracht een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van zijn gezondheidssituatie inhoudt. De betrokkene voerde tot heden geen elementen aan die leiden tot het besluit dat in zijn geval sprake is van een ernstige mentale of lichamelijke aandoening en een daaruit volgende reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand in geval van een overdracht en in die mate dat de overdracht een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het EU-Handvest zou impliceren.

We benadrukken dat Verordening 2024/1351 wat betreft overdrachten voorzorgsmaatregelen voorziet. Artikel 48(2) van Verordening 2024/1351 stelt dat de overdragende lidstaat de verantwoordelijke lidstaat alle informatie verstrekt die essentieel is om de rechten van de over te dragen persoon te waarborgen en eventuele onmiddellijke bijzondere behoeften van die persoon te lenigen, waaronder begrepen informatie over maatregelen die de verantwoordelijke lidstaat onmiddellijk moet nemen om ervoor te zorgen dat op gepaste wijze rekening wordt gehouden met de bijzondere behoeften van de over te dragen persoon, zoals eventuele onmiddellijk vereiste medische zorg. Om de informatie-uitwisseling tussen de lidstaten te vergemakkelijken, stelt de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen een standaardformulier vast voor de verstrekking van de op grond van artikel 48 vereiste gegevens. Artikel 50 van Verordening (EU) 2024/1351 bepaalt dat de overdragende lidstaat, enkel om ervoor te zorgen dat de adequate medische verzorging of behandeling wordt gegeven aan met name kwetsbare personen, de verantwoordelijke lidstaat informatie verstrekt over eventuele bijzondere behoeften van de over te dragen persoon, die in specifieke gevallen ook informatie over de fysieke of mentale gezondheidstoestand van die persoon kan omvatten. Die informatie wordt doorgegeven in een gemeenschappelijke gezondheidsverklaring met de nodige bijgevoegde stukken. De verantwoordelijke lidstaat zorgt ervoor dat goed in die bijzondere behoeften wordt voorzien, met name als het gaat om essentiële medische zorg. Het doel is dat na overdracht meteen de adequate medische verzorging of behandeling kan worden gegeven. Ook in dit geval kan de nodige informatie betreffende bijzondere behoeften door middel van de gemeenschappelijke gezondheidsverklaring aan de verantwoordelijke lidstaat worden overgemaakt. De uitwisseling van informatie conform artikelen 48 en 50 is niet vrijblijvend en is er uitdrukkelijk op gericht dat de ontvangende lidstaat de nodige maatregelen kan treffen om de rechten van de over te dragen persoon te waarborgen. Dat Kroatië in het geval van de betrokkene geen gevolg zou geven aan informatie, die conform deze artikelen werd uitgewisseld, wordt niet aannemelijk gemaakt.

Gelet op het voorgaande wordt besloten dat niet aannemelijk werd gemaakt dat een overdracht van de betrokkene aan Kroatië een reëel risico impliceert op blootstelling aan omstandigheden, die een inbreuk vormen op artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Gelet op het voorgaande wordt besloten dat er geen grond is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming door de Belgische instanties met toepassing van artikel 35 van Verordening 2024/1351. Hieruit volgt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming, die aan de Kroatische autoriteiten toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 wat betreft de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen."

1.8. Op dezelfde dag neemt de verwerende partij een beslissing tot vasthouding met het oog op de overdracht.

2. Betreffende de urgente procedure

Het bestreden overdrachtsbesluit gaat gepaard met een beslissing tot vasthouding in een welbepaalde plaats om een gecontroleerde overdracht te organiseren zoals bedoeld in artikel 2.28, §1, 4° van de RvV-wet. Bijgevolg is de urgente procedure van toepassing.

Ter zitting stelt de advocaat van verzoeker een "bijkomend middel" aan te voeren, vermits hij heeft gevraagd in persoon aanwezig te zijn op de zitting en hem die mogelijkheid niet werd gegeven. De Raad merkt op dat, naast de vaststelling dat uit het verzoekschrift niet blijkt dat verzoeker heeft verzocht om zijn persoonlijke

verschijning ter terechtzitting, uit niets blijkt dat hij daartoe werd gehinderd. Er blijkt evenmin dat hij daartoe een verzoek heeft gericht tot het gesloten centrum waar hij wordt vastgehouden.

3. Onderzoek van het beroep

3.1. Verzoeker voert een eerste en enig middel aan dat hij uiteenzet als volgt:

“EERSTE middel: Schending van artikel 8 EVRM (recht op eerbiediging van het gezins- en familieleven); artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de EU; overwegingen 13, 14 en 15 van de Dublin III-Verordening, die het behoud van de gezinseenheid centraal stellen; Artikel 17 Dublin III: de soevereiniteitsclausule artikelen 51/5 tot 51/7; 62 en 71/13 van de Vreemdelingenwet van 15 december 1980

Doordat: de rechtstreekse familie van verzoeker in België verblijft en geen aanzienlijke andere familie heeft in Europa, bestaat er sterke juridische argumenten om België bevoegd te achten of minstens de soevereiniteitsclausule/discretionaire clausule toe te passen. België niet automatisch verantwoordelijk onder de Dublincriteria, maar kan dit wel zijn.

Doordat: België niet geoordeeld heeft en minstens niet ernstig onderzocht heeft of België bevoegd kon zijn voor de overname en behandeling van het dossier.

Motivatie;

Familieleven als argument voor Belgische bevoegdheid

De Dublin III-Verordening geeft voorrang aan de eenheid van het gezin. De artikelen 9 tot 11 bevatten criteria die betrekking hebben op familieleden die zich reeds in een lidstaat bevinden.

Hoewel verzoeker gehuwd is en reeds drie kinderen heeft welke nog in Afghanistan verblijven, is de enige familie van verzoeker in België woonachtig. De mama en de broer met zijn kinderen verblijven in België zijn de enige familieleden in Europa welke verzoeker nog heeft en welke steun kunnen verlenen. Dat hoewel deze familieleden niet tot het ‘kerngezin’ behoren, is het wel zo dat verzoeker een sterke afhankelijkheid heeft naar deze familieleden, waar hij bovendien ook verbleef na zijn aankomst in België.

DVZ heeft terecht geoordeeld dat deze familiebanden op zich onvoldoende zijn om te oordelen dat er sprake is van een familie-cel, maar diende naast deze enge analyse eveneens ten gronde een feitelijk onderzoek uit te voeren, hetgeen niet gebeurde.

De familiale relatie kan echter wel een zwaarwegend element vormen in het licht van:

- artikel 8 EVRM (recht op eerbiediging van het gezins- en familieleven);*
- artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de EU;*
- overwegingen 13, 14 en 15 van de Dublin III-Verordening, die het behoud van de gezinseenheid centraal stellen.*

Aangezien er gekende psychologische problemen zijn én verzoeker familie heeft in België, diende dit element grondig te worden onderzocht, mede gelet op de uitdrukkelijke melding van verzoeker dat hij nood heeft aan bijstand van zijn familieleden, maar ook dat deze familieleden nood hebben aan zijn bijstand, kan worden aangevoerd dat een overdracht naar een andere lidstaat een disproportionele inmenging vormt in het familieleven en de nood aan bijstand van deze familieleden.

Op geen enkel ogenblik werd aan verzoeker de vraag gesteld of deze feitelijke samenwoning met de familieleden ook effectief heeft plaatsgevonden. Zoals zal blijken uit het administratief dossier werd het adres van de familie doorgegeven en genoteerd door DVZ.

En Artikel 17 Dublin III: de soevereiniteitsclausule

artikel 17, lid 1, van de Dublin III-Verordening erkent dat elke lidstaat kan beslissen een verzoek om internationale bescherming zelf te behandelen, ook al is hij volgens de gewone Dublincriteria niet verantwoordelijk.

Argumentatie:

Gelet op de vaststaande familiale relatie met zijn legaal verblijvende familieleden én de nood aan ondersteuning, het recht op gezinsleven en de noodzaak om een onevenredige scheiding van de familie te vermijden, dient België gebruik te maken van de discretionaire bevoegdheid van artikel 17 Dublin III en de asielaanvraag zelf te behandelen.

De rechtspraak van het Hof van Justitie bevestigt dat artikel 17 een humanitaire correctie vormt op de strikte toepassing van de Dublincriteria.

Hoewel de Minister een ruime bevoegdheid heeft om te oordelen over de toepassing van artikel 17, werd de behandeling en de argumentatie louter op formele wijze afgehandeld, meer in het bijzonder door te verwijzen naar de algemene band met familieleden, zonder echter in te gaan op de werkelijke feiten en elementen eigen aan het dossier van verzoeker – meer bepaald de relatie én verlovings van verzoeker. Er werd beperkt door te verwijzen naar de familieleden (niet het toekomstige huwelijk).

De Dublinverordening wordt in België uitgevoerd via artikelen 51/5 tot 51/7 van de Vreemdelingenwet van 15 december 1980.

Daarnaast kan worden verwezen naar:

- *artikel 62 Vreemdelingenwet (motiveringsplicht);*
- *artikel 74/13 Vreemdelingenwet, dat rekening vereist met het gezinsleven bij het nemen van verwijderingsmaatregelen;*
- *de algemene verplichting om artikel 8 EVRM te respecteren. [adde.be]*

Wanneer DVZ weigert rekening te houden met een reële en duurzame familierelatie, kan worden aangevoerd dat de beslissing onvoldoende rekening houdt met het gezinsleven en bijgevolg gebrekkelijk gemotiveerd is.

Hof van Justitie EU – C.K. e.a. t. Slovenië (C 578/16 PPU)

Het Hof benadrukte dat een lidstaat kan afzien van een Dublin-overdracht wanneer fundamentele rechten in het gedrang komen en bevestigde het belang van een individuele beoordeling.

EHRM – Tarakhel t. Zwitserland

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens bevestigde dat de toepassing van Dublin niet mechanisch mag gebeuren wanneer het gezinsleven en fundamentele rechten op het spel staan.

Belgische rechtspraak (RvV)

Ook uw Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft herhaaldelijk geoordeeld dat DVZ bij een Dublinbeslissing een concreet onderzoek moet voeren naar aangevoerde elementen van familieleden en artikel 8 EVRM. Een loutere verwijzing naar de Dublincriteria zonder individuele belangenafweging kan leiden tot vernietiging van de beslissing.

In dit kader moet opgemerkt worden dat de bestreden beslissing een zeer ruime motivatie bevat van volledig irrelevante en niet opgeworpen elementen, hetgeen duidelijk aantoont dat de bestreden beslissing niet genomen werd rekening houdende met de concrete feiten van het dossier maar door herneming van algemene motieven op een vrij gestandaardiseerde wijze, welke niets met het huidige dossier van verzoeker te maken heeft.

Een overdracht naar een andere lidstaat zou leiden tot een ernstige en disproportionele inmenging in het door artikel 8 EVRM beschermde gezinsleven. Gelet op de humanitaire doelstellingen van de Dublin III-Verordening en de discretionaire bevoegdheid van artikel 17 van Verordening 604/2013, diende België zich bevoegd te verklaren voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming. Door dit niet te doen heeft de verwerende partij onvoldoende rekening gehouden met het gezinsleven van verzoeker en haar motiveringsplicht geschonden.

Dat zelf in geval van feitelijke overdracht, er nog steeds een nuttig gevolg kan bekomen worden door DVZ te verplichten toepassing te maken van de souverainiteitsclausule omdat alsdan (indien overdracht zou hebben plaatsgevonden) verzoeker gerechtigd zou zijn zich opnieuw naar België te begeven én een aanvraag in te dienen."

3.2.1. Verzoeker voert de artikelen 9 tot 11 en artikel 17 van de Dublin III-Verordening aan, evenals de overwegingen 13 tot 15 van deze verordening.

Artikel 83 van de AMMR trekt de Dublin III-Verordening in met ingang van 12 juni 2026. Artikel 84, lid 2, van de AMMR bepaalt:

"Welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat vóór 12 juni 2026 is geregistreerd, wordt bepaald volgens de in Verordening (EU) nr. 604/2013 vastgelegde criteria."

Verzoeker registreerde zijn huidige verzoek om internationale bescherming op 29 juni 2026. De verantwoordelijkheid voor de behandeling ervan wordt bijgevolg bepaald volgens de AMMR, zoals de bestreden beslissing terecht doet. Artikel 84, lid 1, van deze verordening bevestigt daarbij dat rekening wordt gehouden met feiten die dateren van vóór 12 juni 2026, zoals de registratie van het eerdere verzoek van verzoeker in Kroatië.

Artikel 83, tweede lid, van de AMMR bepaalt dat verwijzingen naar de ingetrokken verordening gelden als verwijzingen naar deze verordening, te lezen volgens de concordantietabel in bijlage II. De Raad leest het middel dan ook overeenkomstig de overeenstemmende bepalingen van de AMMR, met name de artikelen 25 tot 28 wat de gezinscriteria betreft, artikel 34 wat afhankelijke personen betreft en artikel 35 wat de discretionaire bepalingen betreft.

3.2.2. Artikel 2.18, eerste lid, van de RvV-wet bepaalt dat een ontvankelijk middel bestaat uit de vermelding van de rechtsregel waarvan de schending wordt aangevoerd en van de wijze waarop die rechtsregel concreet overtreden zou zijn.

Verzoeker voert de schending aan van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet en van de artikelen 51/5 tot 51/7 van dezelfde wet, en verwijst naar de overwegingen 13 tot 15 van de Dublin III-Verordening. Hij zet niet uiteen op welke wijze de bestreden beslissing deze bepalingen concreet zou schenden. Wat artikel 74/13 van de vreemdelingenwet betreft, merkt de Raad bovendien op dat deze bepaling betrekking heeft op verwijderingsmaatregelen en niet op een overdrachtsbesluit genomen met toepassing van artikel 51/5/2 van dezelfde wet.

Het middel is in die mate niet-ontvankelijk.

3.2.3. Artikel 2.59, § 1, derde lid, van de RvV-wet bepaalt dat de rechter, bij een beroep gericht tegen een overdrachtsbesluit, de draagwijdte van het onderzoek beperkt zoals bepaald in artikel 43, lid 1, van de AMMR.

Artikel 43, lid 1, van de AMMR bepaalt:

"1. De verzoeker of een andere persoon als bedoeld in artikel 36, lid 1, punten b) en c), heeft het recht tegen het overdrachtsbesluit bij een rechterlijke instantie een doeltreffend rechtsmiddel in te stellen, in de vorm van een beroep of een bezwaar ten aanzien van de feiten en het recht.

De draagwijdte van een dergelijk rechtsmiddel is beperkt tot een beoordeling of:

- a) de overdracht voor de betrokken persoon een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling zou inhouden in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten;*
- b) er sprake is van omstandigheden na het overdrachtsbesluit die bepalend zijn voor de juiste toepassing van deze verordening;*
- c) inbreuk is gemaakt op de artikelen 25 tot en met 28 en artikel 34, in het geval van op grond van artikel 36, lid 1, punt a), overgenomen personen."*

3.2.4. De bestreden beslissing is geen overnamebesluit. Verzoeker werd via Eurodac aangewezen als persoon wiens verzoek in Kroatië werd geregistreerd. De bestreden beslissing steunt op de terugnameverplichting van artikel 36, lid 1, punt b), van de AMMR en werd afgewikkeld via de kennisgeving inzake terugname bedoeld in artikel 41 van deze verordening, waarvan de Kroatische autoriteiten de ontvangst bevestigden op 10 juli 2026.

Het in artikel 43, lid 1, punt c), bedoelde beoordelingspunt geldt uitsluitend voor personen die op grond van artikel 36, lid 1, punt a), worden overgenomen.

Dat is hier niet het geval. In een terugnameprocedure kan verzoeker de criteria voor de vaststelling van de verantwoordelijke lidstaat dan ook niet inroepen als grond tegen het overdrachtsbesluit. De Europese wetgever heeft hiermee de rechtspraak van het Hof van Justitie onder de Dublin III-Verordening verankerd, waarin reeds werd geoordeeld dat een verzoeker zich in een terugnameprocedure in beginsel niet kan beroepen op de verantwoordelijkheidscriteria van hoofdstuk III van die verordening (HvJ 2 april 2019, C-582/17 en C-583/17, H. en R., punten 57-58).

In voorliggende zaak werd de verantwoordelijkheid van Kroatië reeds vastgesteld naar aanleiding van een eerder overdrachtsbesluit, waartegen verzoeker een beroep heeft ingesteld dat de Raad bij arrest nr. 342 693 van 11 maart 2026 heeft verworpen.

In de mate dat het middel aanvoert dat de gezinscriteria verkeerd werden toegepast, dat België op grond van deze criteria verantwoordelijk is of dat de verwerende partij toepassing diende te maken van de discretionaire bepaling van artikel 35 van de AMMR valt het buiten de draagwijdte van het onderzoek. De aangevoerde

schending van de formele en materiële motiveringsplicht deelt in dezelfde mate het lot van de materiële gronden waarop zij betrekking heeft: verzoeker heeft geen belang bij een motiveringsgrief over elementen die de Raad niet vermag te beoordelen.

3.2.5. Verzoeker voert daarnaast de schending aan van artikel 8 van het EVRM en artikel 7 van het Handvest. Hij betoogt dat er een bijzondere band van afhankelijkheid bestaat tussen hem en zijn in België verblijvende moeder, broers en zussen, en dat de verwerende partij dit gezinsleven onvoldoende concreet heeft onderzocht.

Dit betoog roept de vraag op naar de draagwijdte van het toezicht van de Raad krachtens artikel 43, lid 1, van de AMMR. Alvorens die vraag te beantwoorden, dient echter te worden nagegaan of verzoeker zich kan beroepen op een gezinsleven in de zin van artikel 8 van het EVRM.

Het waarborgen van een recht op respect voor het gezinsleven veronderstelt het bestaan van een gezinsleven dat beschermenswaardig is onder artikel 8 van het EVRM. De bescherming die deze bepaling biedt, heeft hoofdzakelijk betrekking op het kerngezin, met name ouders en hun minderjarige kinderen (EHRM 9 oktober 2003, Slivenko t. Letland (GK), § 94). Banden tussen meerderjarige familieleden worden slechts gelijkgesteld met een gezinsleven in de zin van artikel 8 van het EVRM indien het bestaan van bijkomende elementen van afhankelijkheid, andere dan de gewoonlijke affectieve banden, wordt aangetoond (EHRM 13 februari 2001, Ezzouhdi t. Frankrijk, § 34).

Verzoeker is meerderjarig en religieus gehuwd. Zijn echtgenote en drie kinderen verblijven in Herat. Hij legt geen medisch attest of ander objectief gegeven voor waaruit blijkt dat hij door een aandoening afhankelijk is van de hulp van zijn moeder, broers of zussen, noch dat één van hen van zijn hulp afhankelijk is. De verklaring dat hij bij zijn familie in Luik verbleef en dat zij hem financieel ondersteunt, berust uitsluitend op zijn eigen verklaringen. Verzoeker verklaarde tijdens zijn gehoor van 7 juli 2026 dat dokters hem zouden hebben aangeraden niet alleen te blijven, maar bracht geen enkel stuk aan ter ondersteuning van die verklaring. De Raad merkt tot slot op dat de moeder van verzoeker in België wordt omringd door drie meerderjarige zonen en twee dochters.

Uit het voorgaande blijkt niet dat er tussen verzoeker en zijn in België verblijvende meerderjarige familieleden bijkomende elementen van afhankelijkheid bestaan, andere dan de gewoonlijke affectieve banden. Het bestaan van een gezinsleven in de zin van artikel 8 van het EVRM is niet aangetoond.

De vraag naar de draagwijdte van het toezicht van de Raad ten aanzien van een dergelijke omstandigheid dient in casu dan ook niet te worden onderzocht.

3.2.6. Verzoeker beroept zich ten slotte op het arrest van het Hof van Justitie van 16 februari 2017 in de zaak C.K. e.a. (C-578/16 PPU) en voert aan dat zijn psychische toestand zich tegen een overdracht verzet. Dit betoog raakt de vraag of de overdracht zelf voor verzoeker een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest inhoudt, en valt daarmee onder het eerste beoordelingspunt van artikel 43, lid 1, van de AMMR.

Artikel 4 van het Handvest bepaalt dat niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen. Deze bepaling stemt overeen met artikel 3 van het EVRM en heeft krachtens artikel 52, lid 3, van het Handvest dezelfde inhoud en reikwijdte.

Het gemeenschappelijk Europees asielstelsel berust op het beginsel van wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten. Er geldt een sterk vermoeden dat de behandeling van verzoekers om internationale bescherming in elke lidstaat in overeenstemming is met de eisen van het Handvest, het Verdrag van Genève en het EVRM. Het komt aan verzoeker toe met zwaarwegende gronden aan te tonen dat hij bij overdracht een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met deze bepalingen.

Het Hof van Justitie heeft geoordeeld dat niet kan worden uitgesloten dat de overdracht van een verzoeker met een bijzonder slechte gezondheidstoestand op zich een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest inhoudt, ongeacht de kwaliteit van de opvang en de zorg in de verantwoordelijke lidstaat. Daartoe is vereist dat de overdracht een reëel en bewezen risico inhoudt op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand van de betrokkene. Het komt aan verzoeker toe dit risico aan de hand van objectieve gegevens, zoals medische attesten, aannemelijk te maken (HvJ 16 februari 2017, C-578/16 PPU, C.K. e.a., pt. 70).

Verzoeker verklaarde tijdens zijn gehoor van 7 juli 2026 dat hij mentale problemen kent, dat deze zullen verminderen als hij bij zijn familie in België kan blijven en dat dokters hem zouden hebben aangeraden niet alleen te blijven omdat de kans op zelfmoord anders groter wordt. De verwerende partij heeft deze verklaringen in de bestreden beslissing uitdrukkelijk betrokken in haar beoordeling.

Verzoeker legt geen enkel medisch attest of ander objectief gegeven voor ter staving van deze verklaringen. Noch bij het gehoor, noch bij het verzoekschrift of ter zitting wordt een stuk gevoegd waaruit een psychiatrische of psychologische diagnose, een behandeling, een medicatiegebruik of het door hem aangehaalde medische advies blijkt.

Het administratief dossier bevat daarentegen een attest van 7 juli 2026, opgesteld te Merksplas, waarin verzoeker door de centrumarts geschikt wordt bevonden om in het gesloten centrum te verblijven. (administratief dossier, stuk 77; Medisch attest bijlage II (Paposhvili))

Loutere verklaringen volstaan niet om een ernstige mentale aandoening aan te tonen, laat staan een reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand bij overdracht. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft bovendien bevestigd dat de overdracht van volwassen verzoekers, met inbegrip van verzoekers die medische behandeling behoeven maar niet kritiek ziek zijn, geen schending van artikel 3 van het EVRM oplevert (EHRM 4 oktober 2016, nr. 30474/14, Ali e.a. t. Zwitserland en Italië).

3.2.7. Waar verzoeker aanvoert dat de verwerende partij geen ernstig en concreet onderzoek voerde en zich beperkte tot een gestandaardiseerde motivering, kan hij niet worden gevolgd. De bestreden beslissing geeft zijn verklaringen over zijn gezondheidstoestand en zijn familiale situatie correct weer en beantwoordt deze op concrete wijze. Zij wijst op het ontbreken van objectieve stukken en op de voorzorgsmaatregelen waarin de artikelen 48 en 50 van de AMMR voorzien.

Krachtens deze bepalingen verstrekt de overdragende lidstaat aan de verantwoordelijke lidstaat, door middel van de gemeenschappelijke gezondheidsverklaring, alle informatie over de bijzondere behoeften van de over te dragen persoon, met inbegrip van diens fysieke en mentale gezondheidstoestand, opdat na de overdracht meteen de adequate zorg kan worden geboden. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat de Kroatische autoriteiten, eens aldus geïnformeerd, niet in zijn behoeften zullen voorzien.

Een schending van artikel 4 van het Handvest wordt niet aangetoond.

Het middel is, in de mate het ontvankelijk is, niet gegrond.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel.

Het beroep tot nietigverklaring wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken op vijf augustus tweeduizend zesentwintig door:

C. VERHAERT,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
F. BROUCKE,	toegevoegd griffier.
De griffier,	De voorzitter,

F. BROUCKE

C. VERHAERT